

Numerul 20.

Oradea-mare 18/30 maiu 1897.

Anul XXXIII.

Ese duminica. Abonament pe an 8 fl., pe $\frac{1}{2}$ de an 4 fl., pe trei luni 2 fl. Pentru România pe an 20 lei.

Ioan Hannia.

Putem înaintea cetitorilor nostri portretul unui om, care a ajuns frumoasa etate de ani 80, a dezvoltat pe toate terenele vieții publice o deosebită activitate, și și-a asigurat în viața publică o pozițiune dintre cele mai onorifice, și după trecerea din viață, o memorie neperitoare.

Protopresbiterul *Ioan Hannia* s'a născut în comuna Sadu, la anul 1818, martie 20, din părinți economi și cu stare bună.

Prima instrucțiune o-a primit în comuna sa natală. Studiile și le-a continuat la gimnaziul din Sibiu, mai pe urmă în Cluș. Teologia o-a absolvit la universitatea din Viena, adăpostit fiind în institutul Santa-Barbara.

În toamna anului 1845 se rentoarce în patria sa, și la 17 octobree, 1845 este aplicat ca secretar la episcopia greco-orientală română din Sibiu. În 29 decembre 1849, trece ca profesor la seminariul diecesan pedagogico-teologic din Sibiu.

La 6 iunie 1865, i se încredințează conducerea acestor institute, în fruntea cărora a stat 30 de ani.

În toamna anului 1895, la cererea proprie, a fost pus în pensiuie, și astfel după o intensivă activitate de ani 50 pe terenul bisericesc, i s'a dat odihna bine-meritată.

Revenind la schițarea carierei sale preoțești, însemnăm, că la 1847 a fost chirotonit într-un preot, după

ce mai întâi se căsătorise cu Maria, fiica protopresbiterului și asesorului consistorial din Sibiu Petru Bădilă.

În 25 aprilie 1855, arhiereul de atunci odinioară Andreiu Baron de Șaguna l-a chirotesit într-un protopresbiter și i-a dat în administrare protopresbiteratul Săliștei, atunci numit al Sibiiului I, în fruntea căruia a stat până la anul 1880, când în virtutea normativului de incompatibilitate a oficiilor bisericești, a rămas numai în fruntea seminariului arhidiecesan.

Ioan Hannia a luat parte activă la toate acțiunile poporului român.

În viața bisericească îl vedem în sinoadele arhidiecesane, în congresul național bisericesc; a fost asesor onorar al consistorului arhidiecesan și al celui mitropolitan, a fost membru în comisiunea pentru examinarea de profesori la seminariul arhidiecesan.

Ca protopresbiter al tractului Săliștei el a dezvoltat o activitate laudabilă, bisericile și școlile din acel protopresbiterat, altcum dotat de la bunul Dumnezeu cu oameni de inimă și cu dare de mână, pot servi ca model pentru întreaga țară noastră.

În viața politică protopopul Ioan Hannia a fost totdeauna între bărbații cei mai de frunte, a luat parte activă la toate acțiunile politice, și s'a distins cu judecata sa cea ageră, și cu inima cea caldă pentru binele poporului.

Pe terenul vieții economice, repozatul în Domnul a fost în societatea acelor puțini la început, cari au

IOAN HANNIA.

pătruns situațiunea financiară și starea poporului român și au pus baza institutului de credit și economii „Albina”, al cărui membru în direcțiune a fost de la întemeierea lui, și după moartea regretatului Iacob Bologa de la 1886, a fost și președintele consiliului de direcțiune.

Pe terenul culturai poporului pe Ioan Hania-l aflăm între primii anteluptători. Numele lui e scris pe reprezentațiunea maiestatică pentru exoperarea reuniunii culturale Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român, de la întemeierea ei numele lui e între membri comitetului central al Asociațiunii, pentru căreia prosperare ș-a dat partea cea mai bună a sa.

În viața sa familiară a fost un bărbat de model, și inimă nobilă pentru ai sei.

Bunul Dumnezeu nu i-a dăruit copii, cu toate acestea el a fost model de tată de familie.

Cumnatul dănsului, consilierul aulic în pensiune, Iacob Bologa a ramas de timpuriu văduv, și numeroșii lui copii au aflat mamă bună în mătușa lor și tată bun în repositatul Ioan Hannia. În casa lui a crescut directorul actual al filialei Albina din Brașov, Valeriu Bologa; în casa lui a crescut și de acolo s'a măritat văduva Ana Moga și Maria Dima, soția profesorului de musică de la seminariul archidiececan din Sibiu, Georgiu Dima.

Aceasta este în liniamente generale biografia repositatului, stins din viață la 30 martie 1897.

La 1 aprilie a. c. Sibiu a fost martorul unei împunătoare priveriște. Mii de mii de oameni din toate păturile societății române au alergat acolo spre a petrece la locul de odihnă remășițele pământești ale repositatului, Ioan Hannia.

O viață de model aceasta, care merită să fie știută și cunoscută.

A dispărut figura lui pământească, memoria lui înse vecinică va rămâne în inimile tuturor, cari se interesază de soarta poporului nostru român.

Speranța.

*În lupte aprige-ale vieții
Ne svêrcolim din răsputeri,
Sărobind sub visuri de izbândă
Decepția de ieri . . .*

*Căci, ori cât ne-ar lăsa de iute
Tăria 'ncrederei în noi,
Speranța necurmat aruncă
În inimi germenii noii . . .*

*Speranța e făclie 'n calea
Atâtor poftle mari și munci,
Și, când se 'ntemplă de se stînge,
Se stîng și vieți atunci . . .*

N. RADULESCU-NIGER.

P a r m e n o .

Comedie în 5 acte de Publiu Terențiu Africanul.

(Urmare.)

Scena III.

CHEREA, PARMENO.

CHEREA.

Eu sînt perdut! copila nu pot s'o mai găsesc!
Ah, Doamne, am perdut-o din ochi, și 'nebunesc!
Pe unde s'o mai caut? Să 'ntreb, dar unde, unde?
În care parte-i dusă și 'n care loc s'ascunde?
Eu nu știu. O speranță am totuș: dac' ar fi
Și 'n iad ascunsă fata, eu tot o voi găsi.
O chip iubit! De astăzi ferî-me-voiu în cale
De chipurile-aceste comune și banale,
Nu voiu privi în ochii mulțimei de femei —
Să pot privi în suflet de-apururi ochii ei!

PARMENO.

Auți tu! Mititelul vorbește de iubire!
Sărmanul domn, bătrânul! Ce drum de fericire
Îi fac băeții! Uite-l, turbat! Când a 'nceput
Și Suge-țiță asta, atunci ni s'a trecut
Cu sfatul și cu ruga! El vede 'ntr'o povață
Un joc, o glumă numai, și face ce-l învață
Prostia fără margini și gândul lui pribeag.

CHEREA.

Toți deii nimicească-l! Auți, pentr'un moșneag
Perd fata! Me oprește în stradă. Și-l ascult.
Și perd din ochi copila și-alerg atît de mult
Și n'o găsesc — —

Parmeno! Aici ești? Salutare!

PARMENO.

Ești supărat, Cherea. Ce ai? E lucru mare?
De unde-alergi și unde?

CHEREA.

Me 'ntrebi, de unde-alerg?
Eu nici nu știu de unde, nici unde vreau să merg.

PARMENO.

Ei cum?

CHEREA.

Iubesc!

PARMENO.

Ei, drace!

CHEREA.

Arat' acum Parmeno, să ved ce poți tu face!
Adese ori, șcii bine, când îți dedeam pe-ascuns
Bucate mai alese, să ai și tu de-ajuns
Din ce mănăncă tata, diceai mereu, șcii bine:
„Găsește-ți o copilă și las' apoi pe mine,
Să veți la câte-toate îți pot fi d'ajutor“.

PARMENO.

Ei, las' — și?

CHEREA.

Am găsit-o. Mi-e dragă, uite, mor!
Ei, ține-ți promisiunea și vrednic mi te-arată.
Să șcii, că este demnă de noi aceasta fată.
Ea nu-i ca celelalte, cari umblă 'n pas incet,
Silite de-a lor mame să strîngă sub corset
Un pept deplin, să poarte și altfel de unelte

Ca astfel să apară mai nobile, mai svelte.
Când una e prea grasă și-i dă pe drum „butoiu“,
Nu-i dă mâncare mă-sa. Ce fete-avem și noi!
Ce bună e natura! Și cum devin prin artă
Asemeni unor perii, ori mături — Doamne iartă!

PARMENO.

Cum este-a ta?

CHEREA.

Sublimă! Cum n'a mai fost!

PARMENO.

Ei cum?

Așa și-așa. Descrie-i făptura.

CHEREA.

Vorba-i fum —

Înaltă și voinică, frumoasă.

PARMENO.

Atunci face!

Bătrână e?

CHEREA.

Bătrână? Ca mine.

PARMENO.

Asta-mi place.

CHEREA.

O floare, dăc. Parmeno, tu trebue să-mi dai
În mână fata asta! Fă tot, căci minte ai —

PARMENO.

A cui e?

CHEREA.

Nu știu.

PARMENO.

Bine. De unde-i?

CHEREA.

Nu știu.

PARMENO.

Bre!

Dar unde locuiește?

CHEREA.

De-aș ști!

PARMENO.

Dar cine e?

CHEREA.

Nu știu.

PARMENO.

Dar cum o cheamă?

CHEREA.

Știu eu!

PARMENO.

Când ai vădit-o?

CHEREA.

Ați.

PARMENO.

Unde? Hai?

CHEREA.

Pe stradă.

PARMENO.

Și 'n ce chip ai perdut-o?

CHEREA.

Bătrânu-Archidemide — de-aceea-s mândros!
Nu cred, că-i om pe lume așa nenorocos
Ca mine.

PARMENO.

Cum?

CHEREA.

Mormântul îl văd cum se deschide,

Eu mor!

PARMENO.

Dar ce-ți făcură?

CHEREA.

Cunoști pe-Archidemide?

Bătrânul, euscruul tatei?

PARMENO.

Ei și?

CHEREA.

Mi-a stat în drum?

PARMENO.

Avea ceva cu fata?

CHEREA.

Ei nu! Și tu acum!

Ascultă! După fată pe când fugiam în grabă,
Bătrânul țop!

PARMENO.

De guler?

CHEREA.

Aș, nu!

PARMENO.

Ce proastă treabă!

CHEREA.

Ba ăi: nefericită! Acești bătrâni nebuni!
Eu pot să jur, că 'n astea vr'o șase-șapte luni
Eu n'am vădit bătrânul, și n'aveam nici știință
De-i viu — și ați se 'ntemplă, când nici o trebuință
N'aveam de el, chiar astăzi, ați, când mai puțin
Doriam o întâlnire, îl văd ca din senin!

PARMEMO.

Da dăc și eu, minune!

CHEREA.

Veți pacostea cum vine!

Me vede dedeaparte și-aleargă după mine
Cu buzele-atârându, pitic, cu mersul lui.
„Hei!“ strigă el „Cherea! O vorbă am să-ți spui!“
Eu stau pe loc. „Ce naiba, n'ați tu dintr'odată?
Cherea, știi, că mâne am ăi de judecată?
Ați, să-i spui lui Laches, că-i martur. Nu uită.“
Și 'n vreme ce vorbește, perd timpul. „Ei, și-așa!
Să-i spui!“ Întreb în urmă mai vré ceva să spue?
„Nimic!“ Eu plec, el pleacă; me uit și fata nu e.
Dar știu, că 'n strada asta, pe-aici a dispărut.

PARMENO (a parte.)

Ei bre! Îmi vine-a crede, că dânsul a vădit
Chiar roaba, pe Pamfila! Mai știi, n'ar fi minune!

CHEREA.

Și-aici ea nu-i, ah, Doamne!

PARMENO.

Cu cine-a fost ea, spune!

N'avea tovarăș fata?

CHEREA (amintindu-și.)

A, da. Pe parasit.

PARMENO.

E ea! Sânt bune toate! E lucru isprăvit.

CHEREA.

Glumești?

PARMENO.

De loc!

CHEREA.

Parmeno! O știi? Ai cunoscut-o?
Vădutu-o-ai vr'odată?

PARMENO.

De sigur am vădutu-o.

Și știi în ce loc este.

CHEREA.

Tu știi — dar glume par —

PARMENO.

La Tais e, trimisă de cineva, ca dar.

CHEREA.

Ce dar frumos! Parmeno, dar cine-i bogotanul
Să dea astfel de daruri?

PARMENO.

E Tasso, căpitanul.

CHEREA.

Ah, frate-meu deci n'are noroc într'acest fel.
Rival așa puternic —

PARMENO.

Dar nu știi tu, că el
Întunecă tot darul, cu alte daruri. Fata
Va fi întunecată d'un dar al nostru, gata.

CHEREA.

Cu ce?

PARMENO.

Cu eunucul.

CHEREA.

Cu ce? Ai nebunit?

Buzatul cela, gârbov, bătrân și prăpădit
Și prost, ca noaptea?

PARMENO.

Tocmai.

CHEREA.

Ve dă cu el afară!

Aici dar șede Tais? Eu până asta seară
Nici n'am știut. Ce-aproape de noi! Și nici odată
Eu n'am vădutu-o. Spune-mi e ea frumoasă fată,
Așa e de frumoasă, precum se spune?

PARMENO.

Da.

CHEREA.

A mea o 'ntrece înse, Parmeno, nu-i așa?

PARMENO.

Aceasta-i altă vorbă.

CHEREA.

Fă tot ce poți, fă tot,

Să me 'ntêlnesc cu dânsa. Poți face?

PARMENO.

Am să pot.

Mai ai ceva, Cherea?

CHEREA.

Tu unde mergi?

PARMENO.

Acasă.

Voesc să duc castratul la Tais.

CHEREA.

Cât de-aleasă

E soartea lui! O, Joe! Atât de fericit
E Dorus!

PARMENO.

Cum?

CHEREA.

Aproape de-un chip așa iubit

În casa asta vecinic.

PARMENO.

Ei și?

CHEREA.

Tu nu 'nțelegi?

El va vedé într'una pe sclavă; dîle 'ntregi
Va sta cu ea de vorbă și vor mânca 'mpreună
Și vor dormi alături, el va puté să-i spună
Ce vré —

PARMENO.

Haha! Ce-ai dîce de-ai fi tu eunuc?

Să fi tu fericitul? Ce-ai dîce să te duc
În locul lui, la Tais?

CHEREA.

Dar cum? Arată-mi drumul!

PARMENO.

Ai vré?

CHEREA.

Dar cum se poate?

PARMENO.

Ușor. Îmbraci costumul

Castratului —

CHEREA.

Și 'n urmă?

PARMENO.

Te duc așa 'mbrăcat

La ea.

CHEREA.

Și-apoi?

PARMENO.

Voiu spune, că robul cumpêrat

Ești tu.

CHEREA.

Și-apoi?

PARMENO.

Aproape vei fi de-a ta iubita

Și vei petrece-o vîlăță așa de fericită!
Și veți mânca 'mpreună și tu vei îndrăsnî
S'o strîngi și să-i spui glume, și noaptea veți dormi
Alături — se 'nțelege pîzînd așa purtatul,
Să nu 'nțeagă nimeni că nu tu ești castratul.
Făptura ta și vêrsta ușor pot înșelá
Pe Tais să te creadă castrat.

CHEREA.

Eu fac așa!

Haid iute și me 'mbracă într'altfel de vestiminte —
Tu n'ai vorbit în vîlăță o vorbă mai cuminte

UNIFORMELE ARMATEI TURCEȘCI.

Ca asta ! Hai, Parmeno și du-me mai curând !
Ce stai așa, de-odată ?

PARMENO.

Dar ce ți-ai pus în gând ?

CHEREA.

Degrabă, hai !

PARMENO.

Sărmanul, cu ce-am făcut ? Vai mie !

Me împingi la moarte !

CHEREA.

Vino !

PARMENO.

Remăi ! E o prostie !

CHEREA.

Ce-mi pasă, hai !

PARMENO.

Așteaptă ! Ne prea grăbim. E timp.

CHEREA.

Nu vreau să știu !

PARMENO.

Ajută-mi, tu rege din Olimp !

Eu sunt perdut.

CHEREA.

De grabă ! Căci tot sunt de văpae —

PARMENO.

Dar trebuie, Cherea, să merg să iau o bae.

CHEREA.

Aș, moft !

PARMENO.

E mișeșce ce facem noi !

CHEREA.

Ei dar !

PARMENO.

Murdar !

CHEREA.

În locuința heterei e murdar ?

Să intri într-o casă în care s'ofileșce

Juneța noastră, unde o fată chinușce

Și-și bate joc de tineri în chip așa mișel !

De nșală ea pe tineri, de ce să nu o nșel

Și eu ? Să-i joc aji renghiul, că e eu vrednicie.

PARMENO.

De vrei s'o faci tu, fă-o. Cum ții așa să fie.

Dar nu nșălcă păcatul apoi pe capul meu.

CHEREA.

Eu ? nu !

PARMENO.

Tu dai poruncă ?

CHEREA.

Eu te silesc, eu vreau,

Ordon să faci aceasta. Nici când nu voiu negă,

Că eu ți-am dat porunca ; de silă faci așa.

Pe tine n'are nimeni vr'odată să te certe —

PARMENO.

Ei vino, fae și-aceasta, și Zeii să me ierte !

(Es.)

(Cortina.)

(Va urmă.)

GEORGE COȘBUC.

M'am dus demult . . .

M'am dus demult, mânat de dorul

Să lupt. să mor luptând ;

Dar biruit e luptătorul —

Și-acum me întore plângend.

Me plânge, mamă tu iubită,

Și lasă-me să plâng ;

Să-mi blastem cruda mea ursită

Și urmele să-mi frâng.

În loc să me întore la tine

Și lașe răni să port,

O, mamă, ar fi fost mai bine

Să cad în luptă mort.

Ci oare sânt deplin de vină ?

Tu astfel me zidiși,

Să cred că e bărbat tot omul,

Să lupt cu piept fățiș.

Dar veacul nostru nu e veacul

De bravi și semi-đei :

Biruitorii pretutindenii

Sânt numai cei mișei !

GEORGE MURNU.

Henrik Ibsen.

— Studiu critic. —

(Urmare.)

cu mult humor istoriseșce Ibsen, în introducerea la a doua ediție la „Catilina“, despre soartea acestei drame :

„Un fapt atât de neexplicabil pentru impregiu-rime, ca acela, că eu me ocup cu scrierea unei drame, de sine înțeles, că trebuia tănuit ; dar eu totul în tăcere nu se poate răbdă un poet de 21 de ani și astfel descoperii la doi prietini convărsteni cu ceea ce me ocupam în ore de singurătate.

„Îndată ce „Catilina“ eră gata, toți trei legam mari nădejdi de astă dramă. Înainte de toate trebuia purisată, înaintată teatrului din Cristiania și apoi tipărită. Unul din tovarășii mei se însărcină să facă o copie curată și frumoasă după conceptul meu încurcat, și într'adevăr, el își îndeplini misiunea cu atăta conșciențiositate, încât nu uită nici una din multele liniuțe, pe cari în focul productivității le pusesem pretutindenea, unde în acele momente nu aflam expresiunea nimerită. Celalalt prietin . . . merse cu copia la Cristiania. Îmi aduc aminte de o crisoare a lui, în care îmi anunță, că predase deja pe „Catilina“ teatrului, că despre reprezentația apropiată nu mai poate fi nici o îndoială, căci direcțiunea teatrului constă din oameni foarte înțelepți ; tot atât de neîndoios e, că toți librarii din capitală vor plăti bucuros o sumă mare pentru prima ediție și singura greutate zăcea în aflarea aceluia dintre editori, care va plăti mai bine“.

Direcțiunea teatrului, cu toată „înțelepciunea“ membrilor ei, respinse drama, tot astfel și librarii. Tinerii înse nu s'au descurajat, ba ce e mai mult,

insuflețitul prieten promise va că edită singur cartea.

„Într'o epistolă de mai târziu îmi scrie, că se cugetă cu mari nădejdi la viitor, că are de gând să se lase cu totul de studiu, pentru ca să se poată dedica numai editării scrierilor mele; două, trei drame pe an, ținea el, voi pute cu ușurință și după o socoteală aproximativă aflase, că din venitul vom pute întreprinde în curând mult plănuita noastră călătorie prin Europa.

„Dar călătoria mea me duse de ocamdată numai până la Cristiania, unde sosii în primăvara anului 1850*.

„Catilina“ apărură în lipar, plăcui în cercurile studențești, încolo înse toți numiau necoaptă astă dramă și astfel rezultatul fu, că într'o sară când amândoi prietenii, autorul și editorul, nu aveau ce mânca, au trebuit să vîndă toate exemplarele ca hârtie de pachetat.

Dar dacă Ibsen se exprimă mai târziu atât de glumeț despre prima sa încercare dramatică, nesuccesul ei l-a mahnit de sigur pe acel timp și a mai adăugat o dosă de amărăală în sufletul lui amărit, căci multe erau nădejțile, ce și le legase de astă piesă, despre care spunea surorii sale: „Am să scriu o dramă, care va resturnă fundamentul putred pe care e clădită societatea noastră“.

Încă în acelaș an depuse Ibsen examenul și se înscrie ca medicinist la universitate. Dar sărăcia și mai ales aplecările sale spre literatură, îl instrăinară tot mai mult de studiu.

La 26 septembrie a aceluiaș an se reprezintă o mică piesă a lui: „Movila eroului“, care plăcui și răspândi numele poetului, care deja prin poeziile sale, tipărite prin reviste și jurnale, începură să atragă atențiunea publicului. La 1851 se asociă cu P. Botten-Hausen și Osnumd Olafssoen Vinje și toți 3 redactară foaia săptămânală: „Bärbatul“. Dar deja după câteva luni trebură să încete cu apariția ei, pentru că nu avea abonați destui.

Deschidend Ole Bull la 1852 un teatru în Bergen, îl chemă pe Ibsen ca conducător. După o mică călătorie la Copenhaga și la Drezda, el se întoarse cu noue cunoștințe în postul său, care pentru întăia oară în viață îi asigură existența, de și nu în mod splendid. Cu toate acestea legătura directă cu teatrul a fost pentru Ibsen o binefacere neprețuită, putend deja de la începutul carierii sale să pătrundă în toate tainele lumii ce se desfășoară pe scândurile scenei.

După ce scrise două piese fără multă valoare literară („Norma“ și „Noaptea sfântului Ioan“), urmă ciclul celor 4 frumoase drame istorice ale sale:

„Jnger, doamna de la Oesterrot“ (1855.)

„Ospățul de la Solhang“ (1856.)

„Expediția spre nord“ (1858.)

„Pretendenții de tron“ (1864.)

Deja cu primul pas, pe care Ibsen îl face în dramaturgie, el calcă pe tărîmul istoriei. Întreaga lui activitate se poate grupă în 3 perioade, dintre cari cea dintăi estindenduse peste 14 ani, e formată de dramele sale istorice.

Ađi nu se prea scriu drame istorice. Întreg spiritul „modern“, care stăpâneșce literatura nu se mai împacă cu istoria în dramă și în roman. Și Ibsen ănsuș e poate ađi mai departe, decât ori care dintre dramaticianii moderni, de a căută în trecut motive pen-

tru piesele sale. Nu tot astfel eră Ibsen pe atunci. În Bergen, în postul său cel nou, începură să cunoască dramele scriitorilor vechi și pe când până atunci nu cetise decât pe Oehlenschlaeger, acum avea ocaziune să studieze pe Shakespeare, Goethe, Schiller, etc. La toți aceștia află aproape exclusiv drame istorice.

Mai sînt încă alte două motive puternice, cari i-au ațintit ochii în trecut.

Mijlocul veacului nostru a fost pentru întreaga Europă și mai ales pentru Scandinavi un timp de re-deșteptare națională și de lupte pentru libertate. Am văđul cu cât interes urmăriă Ibsen aceste mișcări, cari au trebuit să se reoglindeze și asupra activității sale literare. De aceea e natural ca să scrie drame cu motive luate din istoria patriei. Și deja de la al doilea pas pe tărîmul dramaturgiei, călcând odată pe pămînt norvegian, Ibsen nu-l mai părăseșce, decât o singură dată.

Tot pe vremea aceea era în floare în țările germane curentul inițiat de frații Grimm, cari cei dintăi au arătat bogăția nesecată a poeziei vechi germane. Învățații, poeții, pictorii, componiștii, cu un cuvînt toți artiștii și neartiștii se apucară să exploateze acest tesaur, de a cărui splendoare remaseră orbiți. Acest curent eră ca și creat pentru vremea aceea de însuflețire patriotică și națională. Ibsen încă fu răpit de el și în Edda și în colecțiunile de poezii populare ale Nordului află o mulțime de motive dramatice.

„Nici când n'am scris“, a spus Ibsen odată „decăt lucruri pe cari ănsumi le-am simțit, întemplări, pe cari ănsumi le-am trăit!“ N'a esagerat oare Ibsen cu acest „nici când“ al său? Nu e paradox ca un fiu al veacului nostru să trăiască întemplări și vremi de acum o mie de ani?

Sărmanul Eminescu în al său „Dionis“, a cercat să arăte cum poți să te angajezi la curtea lui Alexandru cel bun, trăind în zilele noastre. Pentru el timpul încă e ceva relativ, precum tot în lume e relativ. E o încercare genială aceasta și foarte instructivă pentru cei ce sînt dedați să vadă tot minuni în istorie. Aceeaș roată se învîrte de când cu hăul și se va învîrți căt e lumea și timpul o poleieșce numai, iar poleiala noi o numim „progres“.

E greșit a crede că oamenii de acum o mie de ani erau altfel decât noi. În esență aceeaș scânteie divină aruncată într'o mână de noroiu eră omul și atunci. De aceea nu e nimic mai de perhorescat, decât dramele și romanele istorice, a căror persoane prin depărtarea de timp primesc un timbru de neoameni. De s'ar sculă din morți așa un erou de acum o mie de ani și ar vedé, cum îl descrie câte un poetastru, ar deveni declamatoric și ar strigă ca Shylok:

„N'avem și noi ochi? N'avem și noi mâni, membre, senzuri, aplicări, patimi? . . . Nu ne-a încălđit aceeaș vară și nu ne-a rēcit aceeaș iarnă ca și pe voi? Când ne împungeți, nu sângerăm? Când ne ghidiliți, nu ridem? Când ne înveninați, nu murim? Și când ne insultați, să nu ne mâniaș?“

Pentru Ibsen acelaș om trăeșce de la moș Adam și până 'n veci în omenime. De aceea persoanele dramelor sale istorice îmbrăcate în haine după moda de ađi, instruate puțin în limba franceză și acomodate timpului nostru, ar fi aceeaș ađi ca și atunci. Cu ele poetul poate șimți înlocmai cu aceleași organe de simțit.

(Va urmă.)

SEXTIL PUȘCARIU.

* „Kaempehoien“ e numele norvegian al acestei drame, care a rămas manuscris.

Patriarhi, mitropoliți, episcopi greci in țările române și 'n deosebi la București.

XV

Gintr'un rând a fost ceva tragic, cu proporțiuni superbe; ceva care reamintește judecata cadavrelor din vechime. Iată cum: în secolul trecut, egumenul grec Isaia de la Radu-Vodă speriasc Bucureștii cu hoțiile și scârboșeniile lui. Nimeni, nici mitropolitul, nici episcopii, nici boierii nu putuseră să-i facă nimic. Pungele lui se vărsau în punga Fanariotului care era pe tron, și tot el rămânea egumen la bogata mănăstire. A ținut așa cât a trăit. Moare Isaia, și rudele, moștenind întreaga lui avere, hotărăsc să-i facă o înmormântare domnească. Boieri, preoțime, lume în păcui nesfârșite în biserică și pe colina de

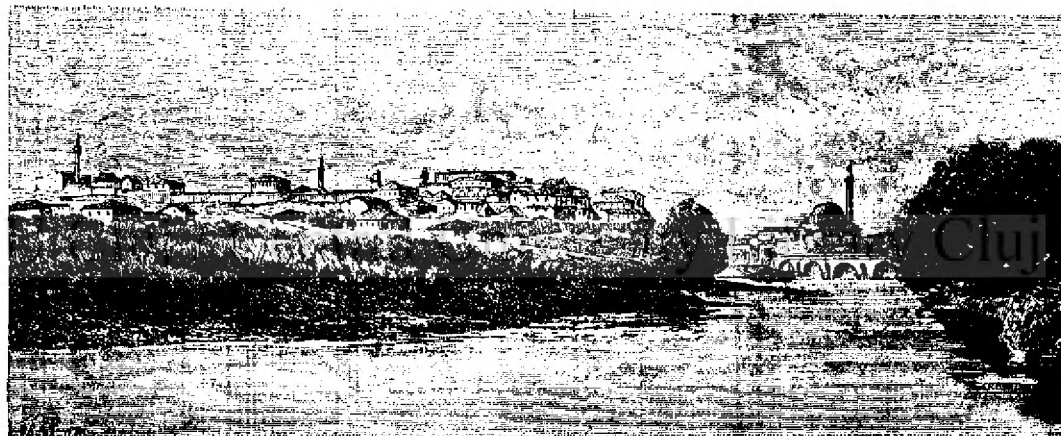
— Da, continuă Chesarie, să se stingă luminările, căci nevrednic este acela care, înveșmântat în lumină, s'a tăvălit în noroiul desfrânării.

Pe această temă, domnilor, pe tema omului care, înveșmântat în lumină se tăvăleşce 'n noroiul desfrânării, Chesarie zugrăvi viața infamă a lui Isaia astfel, încât resonă întreaga țară și, prin tradițiune orală, lucrul a ajuns până la noi.¹

Toți Românii simțiau ca și nemuritorul Chesarie; toți tremurau și se cutremurau de mânie, dar împregiurările, puterea și influența Grecilor îi biruiau într'una.

XVI

De la Bogdan-Vodă, de la 1508, ori de câte ori privilegii binevenite se înfățișaseră, Românii le folosiseră. În tractatul din 1595 al lui Mihai Viteazul cu

Orașul Larissa.

la Radu-Vodă, în ziua înmormântării. Oficiu Chesarie, marele episcop al Râmnicului, unul din caracterile cele mai antice ale episcopatului român, bătrân mareț, înalt și cu un glas care răsuna adânc în inimile ascultătorilor. Episcopul român știea toată viața lui Isaia; primise totuș să slugească, ba chiar rudele îl rugaseră să facă și o orațiune funebră după slujbă. Încruntat, episcopul făgăduise.

În ziua înmormântării care rămâne istorică, în timpul slujbei și 'n fața pompei pline de bogăția stoarsă de pe spinarea țeranului român, figura lui Chesarie luă din ce în ce o fisionomie grozavă; s'ar fi crezut că fulgere îi brăzdează fața și că privirile lui se 'nfig ca săgeți omoritoare în toți Grecii d'împregiuru-i! Slujba se sfârși. Veni rândul cuvântării; se făcuse o lăcere mormentală. Chesarie, rotocolindu-și privirile asupra întregului public, izbucni de-odată cu cuvintele:

— *Să se stingă luminările!*

Eră atâta tărie și atâta imperiositate în glasul lui, încât toți cei cari aveau luminări în mână, le suflară.

Sigismund Báthory, este un articol care prevede gonirea Grecilor din țară. Într'un hrisov al lui Leon-Vodă din 1631 se declară solemn că: „toate nevoile țării și sărăcia cumplită vin de la Grecii cei străini, cari amestecă domniele, vând țara fără milă și o precupețesc „pe camele asuprite“.

În timpurile frumoase și românești ale lui Matei Vodă-Basarab, Domn, cler, boier, popor, toți sunt însufleșiți puternic în contra Grecilor clerici și mireni. Un vârtej de românism și de entusiasm național face pe Matei Basarab în hrisovul mareț din 1637 să pună minunata apostrofă: „vânt și vifor, foc și pară să fie partea paharului vostru“; — iar în hrisovul de restaurare al străvechei mănăstiri a Câmpulungului, Matei declară, în bogata și pitoreasca limbă românească a epocii sale, că: „mănăstirile românești au fost închinate pentru orbitoare mită și sub vicleană taină“.

¹ Povestit mie la Paris în 1881 de neuitatul Ion Brezoianu, fost membru în comisiunea documentală.

Atunci, eurentul fu iresistibil în contra Grecilor și pătrunse până în popor. O doină, pe care dl Hașdău o publică în „Traian” acum 28 de ani, oglindește admirabil ura și disprețul poporului pentru acești venetici și hrăpitori.

Doina dice :

Frunța verde creț de toi,
Oi-leo-leo, Doamne Mătei,
Fugi din Tarigrad că piei!
Că Grecii, Grecoaicele,
Având și Turcoaicele,
La împăratul te-au pîrît
Țara ca ai jăfuit.

Vor Domnia să ți-o iea
Și iar Grecului s'o dea.

Domnul întreabă atunci pe boieri, dacă e adevărat că au jăfuit el țara :

Măgurene Constantine,
Tu cunoști Țara mai bine ;
Tu știi tot ce s'a întemplat.
Eu Domnia n'am cătat ;
Dar și Grecul nu va fi
Câte zile voiu trăi.

Tot Domnul, întorcându-se către boieri, dicea cu vitejească tărie :

Verde! verde! stiringoi!
Să ne întorcem înapoi
În buciun să buciunăm,
Toată țara s'adunăm,
Răsboi Grecilor să dăm
Și pe toți să-i alungăm,
Toți dorim moartea mai bine,
Decât Grec domn să ne fie.
Grecul e vidră spurcată,
Este fără nveninată.

În urmă, pe rând, toți boierii, Bălenii, Bălăcenii, Filipeșcii, Năsturelii îndeamnă pe Domn dîcându-i :

— Hai, Doamne, Măria Ta,
Pe Greci de îi risipeșce
Să piară din țara ta,
Noi, Români, te iubim
Și pe Greci vrem să-i gonim.
Piară tot neamul grecesc
Prin sobor bisericesc,
Prin blestem dumnezeesc. —
Iar Udrea Filipeșceanu
Și cu Vornicul Ardeleanu
Din gură așa grăia :
— Hai, Doamne, Măria Ta,
Dă-mi pe Greci pe mâna mea
Să le-arăt cine-i Udrea.
Să-i joc ca pe brebenei,
Să le scot eu șapte piei.
Sgîța, sgîța, iepura,
Să le-arăt eu Domnia
Pân' i-oi trece Dunărea!

(Finea va urmă.)

G. I. IONNESCU-GION.

* Hașdău : „Traian”, 1869, nr. 78. Publicată și de „Monitorul Oficial” de pe acele vremuri.

Descântecul de mușcătură de șerpe.

Pira, pira nu peri șerpe,
Pira, pira nu peri, nu înțepă șerpe,
Pira, pira nu săgetă șerpoaică.
Pira, pira una hidră, noue hidre.
Nu înțepă pe (N. N.) (om ori vită.)
Nu înțepă, nu săgetă,
Că omul (ori iosagul) a ajuns,
A scăpat, în apă a intrat.
— Șerpele și șerpoaia cu puil lor
Să crepe, să pleznească și N. N. să ispășească.
Omul să aibă leac,
Dobitocul să se mântuiască,
Căți șerpi și șerpoaie toate să pleznească.
Aibă leac ca Maica sântă și sfinții,
Aline-se — împunsutura-săgetare
Știmperă-se, potolească-se focul, ferbințelea,
Peară, peardă-se, risipească, improașce-se,
Mântuiască-se, izbăvească-se de verinul de șerpe.
De chinul, de dolorit și de mușcătura de șerpoaică.
O mers nemișu de șerpe
Și nemișoia de șerpoaie
Pe o cale, pe cărare,
I-a eșit un om cu puhod (ori cu iosag) în cale
S'a lipat 'n el șerpele — șerpoaia,
L-a împuns, l-a străpuns, l-a inveninat,
Doamne sînte cum l-ai lăsat ?!
— Șerpe, șerpe nu înțepă,
Șerpe, șerpoaică nu invenină,
Nemișe șerpoaică nu vulneră,
Nemișu șerpe nu bursucă,
Șerpoaică vicleană nu împunge,
Șerpe nu străpunge cu limba-ți verinoasă,
Fața-ți scilpicioasă și mult untoasă.
Șerpoaică nu bobotă,
Șerpe nu obrintă,
Omul (ori iosagul)
Nu închipați una noue hidre,
Că omul (ori iosagul) a ajuns mai întei în apă.
Pira, pira, peri verin,
Pira, pira, peri durere,
Scoate-ți șerpe, șerpoaică verinul din om (...)
Și ve duceți, fugiți
În codrii pustii,
Unde cocoș negru nu cântă,
Fata costița nu 'mpleteșce,
Om pe Dumnezeu nu pomeneșce,
Duceți-ve! duceți-ve! duceți-ve!
Că ve mân cu cuvântul meu,
Și cu puterea lui Dđeu Savaot,
Precum moara dă fărînă,
Bradul reșină —
Omul să aibă leac,
Să fie curat cum Dđeu l-a lăsat,
Ca maica și fiușul,
Spășiții mântuit,
În veci nebântuit!

Auđit în comuna Poiana-Neamțului (cercul Vașcou Bihor.)

VASILIU SALA.

Cuibul nou.

Din umbrarul de iorgovan, privesc cu drag natura înviată și petrec cu deosebită plăcere rândunelele vesele, care se scaldă în razele soarelui dătător de viață, tăind cu ascutitele lor aripe vîzduhul, făcând niște învîrteli zburdalnice, ce-ți amețesc ochii, cântând drăguț și cadentat, ca cei ce, de pătrunși ce sînt, nu pot să rostească, decât numai câte o vorbă scurtă.

Le ascult cu dragoste și pare că înțeleg ciripitul lor. Ele își vorbesc de fericirea ce simțesc în clipele acestea.

Au plecat din lumi depărtate, de peste mări și țări, cu dorul de a-și revedea patria, cuibul unde s'au născut, locul unde au petrecut primele zile zglobii ale vieții, unde au trăit fără griji, unde s'au iubit întoia-oră, unde au fost fericite.

Mii de pedeci le-au înfruntat în cale, vijelii înfricoșate le-au aținut drumul, ploii și ninșorii, vînt și călduri, valurile mării și desîzul codrilor, fiere selbatice și oameni civilizați, le-au pus stavile; dar ele, luptînd cu toate, îndurînd lovituri crâncene, ferind curse primejdioase, răbdînd foamă și sete, fără păsare de ori ce piedecă, au dat mereu nainte, — căci dorul care le mîna, eră mai puternic decît ori ce opreliște...

Me uit, me uit la ele și privindu-le, imi dic: Fericite păsărele! După o stăruință îndelungată, voi ați izbutit să ve vedeți visul cu ochii! Ce moment dumnezeesc este acela, cînd cineva în sfîrșit, se vede la malul dorit!

O! câte plăceri, câte bucurii au ele să-și povestească acuma! Câte drăguțe suveniri din trecut și câte frumoase planuri croite pentru viitor! Ar tot vorbi, ș-ar tot împărtăși simțămîntele, căci sînt multe, foarte multe și abia mai pot de greutatea lor.

Dar nu pot sta mult de vorbă. Trebuie să s'apuce de lucru. Au să-și facă un cuib, plăcut, moale și cald; un cuib care să le apere de toate vremile grele și care să le dea toate bucuriile unei vieți tihnite.

Cel vechiu e strivit. Gerul și mîna omenescă l-au dîrimat. Abia i se vîd urmele. E primejdios locul acela. Acolo au să se aștepte de nou la atacuri nemiloase. Dar amintirea anului trecut le face să uite ori ce primejdie. Numai acolo pot să ducă o viață dulce. Și clădesc tot acolo. Fericirea ce-au simțit în locul acela le face să uite ori ce primejdie. Numai acolo pot să ducă o viață frumoasă. Și clădesc tot acolo — cuibul nou.

Cu ce plăcere încep a lucra! Bărbătușul și muerușca se 'ntrec în adunarea celor trebuincioase. Cu ce fericire își șoptesc cînd se întîlnesc. Fiecare sfîrmătură de pămînt e sărutată cu drag; fiecare paiu e dus ca 'n triumf și fiecare fir de peană respîndește par că o căldură delicioasă.

Și cuibul se face. Șoaptele dulci îl înalță, să tot crească, să vestească tuturora, că s'a făcut un nou locaș al dragostei... Sărutările îl încăldesc și din mij-

locul acestei călduri apare farmecul ce întinerește lumea...

Me uit, me uit la rândunele și privindu-le cu plăcere, resimt și eu nesfîrșita veselie și bucurie a lor.

Ce fericire este a te pute retrage, după o viață sdruncinată, în cuibul teu! O colibă cît de nensemnată, pentru tine casa ta este o cetățue, unde ești stăpîn neatîrnător și unde îți dregi traiul după plac.

Urle vijelia p'afară cît de grozav, izbească ura și reutatea. — ce-ți pasă? Ai un adăpost care te scutește și riți de sforțările ce tind să-ți amărească zilele.

Aici întristarea, durerea și toate necesarile vieții se topesc la căldura dragostei caminului; iar bucuriile și toate plăcerile, câte ne întîmpină, primesc un lustru delicios, sub farmecul feerie al simțirii că ești în cuibul teu.

Me uit, me uit la rândunele și privindu-le cu drag, resimt și eu nesfîrșita lor bucurie și fericire!

IOSIF VULCAN.

Din drama greco-turcă.

— La ilustrațiile de pe pagina 233 și 236.

Resroiul greco-turc se poate privi ca încheiat, prin armistițiul de 17 zile, după care de sigur are să urmeze pacea.

Din punct de vedere moral, resroiul a folosit Turciei, dar nu așa de mult. Turcia a dovedit, că are armată bună; dar nu trebuie să se uite, că imperiul otoman e un colos pe lângă Grecia.

Grecia a pierdut din punct de vedere moral, foarte mult; a pierdut înrîurirea sa în peninsula balcanică. Iar mișcările de stradă din Atena, lipsa de bun cumpăt, au făcut o dureroasă impresie asupra lumii.

Românii din Macedonia, înțelegem pe aceia cari nu s'au grecisat, au luptat în contra Grecilor, cari le sînt cei mai mari dușmeni. Dintre conducătorii românilor, diarele amintesc pe Tego Iani, un tiner de 20 de ani, fost elev al gimnasiului românesc din Bitolia; și pe Dimitrie Ciacma, care a dat mare ajutor turcilor.

Drept ilustrare a părților cari au stat în resroi, publicăm de asta-dată uniformele armatei turcești.

Ilustrația care înfățișează orașul Larissa, asemenea arată un punct al resroiului greco-turc. Aici n'a fost o bătăie mai mare, căci Grecii s'au retras lăsînd în urmă-le o mulțime de munițiune, tunuri, arme etc.

Larissa în Thesalia e reședința districtului Pelasgiot și al unui arhiepiscop grec. Are 6 biserici, 26 moșee și 4 synagoge, un gimnasiu, direcțiune poștală, curte de apel și câteva stabilimente industriale de vopseală și multe case comerciale. Numărul locuitorilor se urcă la 13.200, din care $\frac{1}{3}$ greci, $\frac{1}{3}$ turci, restul arumâni, ovrei spanioli etc. Încă din timpurile vechi a fost un important oraș comercial.

Peșitorul. — Cred, scumpă dră, că ai rezervat și pentru mine o mică odăiță dintre saloanele inimii dtale.

Fata. — Da... domnul meu... sala de așteptare.

Concurs pentru novelă.

Subsémnata redacție, dorind să dea un indemn de emulare pentru tinerii noștri scriitori și astfel să contribuie la ridicarea literaturii noastre beletristice, publică

concurs pentru cea mai bună novelă

originală, inedită, scoasă din viața noastră socială ori din istoria națională.

Premiul este

una suta de coroane.

Se cere ca lucrarea să fie nu numai relativ cea mai bună între cele concurente, dar să aibă și valoare literară.

Estensiunea, cel puțin de o coală tipărită, ca a „Familiei“.

În cazul de egalitate, premiul se poate și divisa.

Terminul concursului, 13 august an. c.

Lucrările scrise cu mână străină și nesemnate de autor, însoțite de un plic închis care să conțină numele autorului, iar din afară un motto scris și în capul novejii, sunt a se trimite la redacția „Familiei“ în Oradea-mare (N. Vărad) Ungaria.

După terminul indicat, o comisiune de 3 bărbați de litere, rugați din partea redacției, va citi scrierile intrate și va judecă în privința decernării premiului.

Novela premiată se va publica în „Familia“ și un an de zile autorul nu o va pute reproduce aiurea.

Oradea-mare 1 maiu 1897.

REDACTIA „FAMILIEI“.

LITERATURĂ și ARTE.

Șcri literare și artistice. *Carmen Sylva* a terminat la Abbazia un poem nou în limba germană, intitulat „Dacă plâng când scriu“. — *Pictorul Grigorescu*, precum cetim în revista „Literatură și artă română“, își propune să facă vara asta, o excursiune artistică de alungul Carpaților, străbătând din munții Olteniei până în fundul munților Sucevii și zugrăvind în drumu-i tot ce va întelni pitoresc și interesant. — *Baritonul Dimitrie Popovici* cântă cu mare succes în Teatrul Imperial din Berlin. — *Di Const. Mărculescu*, artist la Teatrul Național din București, a tipărit piesa sa „Fundarea Romei“ legendă istorică jucată în stagiunea trecută pe scena aceluși teatru. — *Di N. Țincu* a scos de sub tipar la București un volum intitulat „Poeme pentru copii“.

Academia Română a ținut vineri la 9/21 maiu ședința publică. Cu asta ocașinne s'au făcut următoarele comunicări: *Di D. A. Sturdza* a celit precuvântarea la publicațiunea Academiei „Trei-deci de ani de domnie a regelui Carol I“; *di N. Ionescu* a rostit o cuvântare despre Ion Ghica.

Premille Academiei Române. În sesiunea generală din 1898 se vor decerne următoarele premii: *Premiul Năsturel-Herescu de 4000 lei*, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de ori ce natură, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate de la 1 noiembrie 1896 până la 31 octombrie 1897; *Premiul statului Lazăr, de 5000 lei*, unei cărți scrise în limba română, cu conținut științific, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate de la 1 ianuarie 1896,

până la 31 oct. 1897, — sau celei mai importante invențiuni științifice în acelaș interval; *Premiul Adamachi de 5000 lei*, unei cărți scrise în limba română, cu cuprins moral de ori ce natură, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate de la 1 noiembrie 1896, până la 31 oct. 1897. Terminul presintării pentru toate aceste e 31 octombrie 1897.

„**Discipolul**“ renumitul roman de Paul Bourget, membru al Academiei franceze, a apărut în traducere românească în aprecia „Biblioteca Romanelor Celebre“ a Institutului de editură Samitea din Craiova. Prețul vol. lei 150. Aparițiunea în româneșce a acestui cap de-operă al literaturii franceze, în Biblioteca romanelor celebre, face cinste dlor Samitea și recomandăm cititorilor cu plăcere și insistență procurarea și citirea lui. Primim în acelaș timp la redacție tot din partea dlor Samitea: Nr. 35 ai „Bibliotecei de Popularizare“, coprinzând frumoasele poesii originale ale tinerului și talentatului poet T. Duțescu-Duțu, sub titlu „Crîng și Luncă“. În rëndul tinerilor poeți din generația de ađi, T. Duțescu-Duțu își are locul seu bine hotărit și originalitatea compoziției și execuției îl ridică deasupra multor poeți consacrați. Prețul volumului 30 bani, legat elegant 60 bani. Se află de vëndare la toate librăriile din țară.

Gugetări. *Di I. G. Valentinianu* a scos la lumină în București un volum intitulat: „Gugetări, maxime, proverbe, anecdote, Cânturi naționale și politice din toate provinciile române“. Prețul 2 lei.

Viața după moarte sau Nemurirea sufletului, dedusă din misterul finței omeneșce și deșertăciunea celor trecătoare, prin I. P., ediția a doua corectată și amplificată. A apărut la Gherla, 1897, cu tipariul tipografiei diecesane. Prețul nu e însemnat.

Folțe Alese. Sub titlu acesta, „Revista Orăștiei“ a reproduș în o broșură câteva lucrări beletristice, poesii, snoave și impresiuni de călătorie, publicate în coloanele sale de Elena din Ardeal, Ioan Moța, Ioan Gorun, T. D. Speranță și alții. Broșurica se dă drept premiu abonaților numitului diar.

Concerte și reprezentații teatrale. *Tinerimea română din Timișoara* arangează la 6 iunie n. în grădina dlui Mihailovici o reprezentație teatrală, precedată și urmată de concert în care se vor cântă cvar-tete; apoi se va jucă comedia „Cu voia dumisale“ de Alexi. — *La Brad* se va ținé în 2 iunie n., Constantin și Elena, o serbere a patronilor gimnasiului, cu care ocașinne corul țărănesc din Cîl va da un concert. — *La Cernăuți* „Academia ortodoxă“, societatea teologilor, va ținé la 3 iunie n. conferința solemnă; dirigin-tele corului e Dion. Ursuleac.

Diare noue. *Drapelul*, un nou organ politic național-liberal, a apărut la București în 1/13 maiu; în comitetul de fundare se află dnii P. S. Aurelian, V. A. Urechia, Petru Grădișteanu, S. Periețan-Buzeu, Delavrancea, A. Vizanti, N. Xenopol, Em. Costinescu, D. Giani, Vas. Lascar, St. Șendrea, Em. Porumbaru și alți deputați și senatori. — *Comerciul*, revistă săptămânală, a apărut la București.

G E N O U ?

Șoiri personale. *Di D. C. Ollanescu*, membru al Academiei Române, fost ministru resident al României la Athena, după afirmarea diarelor bucureșcene, va fi

rechemat în activitate de servicii, în calitate de ministru-resident al României la Viena. — *Dșoara Sarmisa Bălcescu* din București a obținut de la dl Alfred Rambaud, ministrul instrucțiunii publice din Franța, palmii academici pentru lucrările sale literare și științifice.

Prințul moștenitor al României greu bolnav. În ziua de Sf. Gheorghe an. c. prințul Ferdinand a făcut împreună cu oțierii regimentului 4 de roșiori o excursiune călare la Mogoșoaia. Acolo, luând dejunul pe iarbă, l-a surprins o ploaie teribilă care l-a părăs până la corp. Fiind îmbrăcat ușor, cu o bluză de vară, răceala s'a manifestat în curând; întorcându-se la palatul Cotroceni, frigurile s'au și declarat. La început boala a avut curs normal, dar apoi a intrat într'un stadiu periculos, care se menține și acuma. Regele, regina și prințesa Maria stau în continuu la patul bolnavului, dimpreună cu medicii. S'au făcut rugăciuni de însănătoșare în toate bisericile. Spiritele în toată România sunt foarte agitate.

Academia Română la regele Carol. Sâmbătă la 10/22 maiu, aniversarea suirii pe tron și a încoronării regelui Carol, membrii Academiei Române s'au dus la Palat și au prezentat regelui două volume editate de Academie cuprinzând toate discursurile Suveranului rostite la diverse ocazii în cursul domniei sale de 30 ani (1866—1896.) Cu asta ocaziune președintele N. Kretzulescu a adresat regelui o cuvântare călduroasă, accentuând că aceasta publicațiune, pe lângă cuvântările Maj. Sale, cuprinde în resumat istoria cronologică a țării într'un sir de mai mult de 30 de ani. Regele a răspuns, că ridicarea și dezvoltarea României, arătate în aceste două volume este o operă comună împlinită de țara întreagă și de aceia, cari au luptat prin cuvânt, prin peană și prin sabie.

Societatea pentru fond de teatru român, ținându-și est an adunarea generală la 13 și 14 iunie st. n. în orașul Orăștie, P. T. Domni, cari binevoiesc a participa la aceasta, sunt rugați a se insinua până în 8 iunie st. n. subscrisului membru în secția pentru incuarterare și primire, ca astfel de cu timp să se poată lua măsurile de lipsă cu încuarterarea publicului participant. Orăștie, la 25 maiu 1897. Dr. Romul Dobo.

Petrecere de vară în Cluș. Tinerimea română din Cluș va arangia joi, în 3 iunie n., petrecere de vară în sala otelului „Central”. Începutul la 8 ore sara. Venitul curat este destinat pentru fondul casei române din Cluș. Suprasolvirile se primesc cu mulțumită și se vor cuită în public. Toaleta simple. Comitetul arangiator: President: Dr. Cassiu Maniu, vice-president: drd Sigismund Pap, secretar: Valer Moldovan, cassar: Nicolae Bobeș, controlor: Liviu Pandea, membri: Augustin Bodea, Alexa Bogdan, Aurel Căpușan, drd Iulian Chitul, Ludovic Ciato, Ion Cimponeriu, Vasile Crișan, Emil Dan, Aurel Daniello, George Dubleş, Victor Fodor, Laurian Gesarim, Augustin Giurgiu, drd Valer Laslo, drd Aurel Maniu, dr. Iuliu Maniu, Ionel Mesaros, dr. George Moldovan, Ioan Moga, Alexandru Muntean, Valer Muste, Alexandru Pap, drd Victor Pap, Emil Pop, Iustin Pop, Valer Pop, Vasile Pascu, Romul Radu, Stefan Roșan, Aurel Șuta, Viliam Șorban, Nicolae Stanifla, Alexandru Steșiu, Sabin Steșiu, George

Stoian, Constantin Titieni, Valer Tabacar, Tiberiu Tisu, Tom Vasinca, Samuil Vladone.

Școală română de fete în Caransebeș. Reposatul locotenent mareșal campestru Michail cav. de Trapșa a lăsat prin testament diecesei Caransebeș 5000 de fl. spre a se înființa o școală română de fete. Lăsămăntul s'a pertractat la 13 l. c., cu care ocaziune veduva dna Aurelia de Trapșa a donat pentru acelaș scop două intravilane în Caransebeș, ce i-a testat reposatul soț.

Convict românesc în Lugos. Aflăm din „Dreptatea”, că Esc. Sa archiepiscopul și mitropolitul dr. Vitor Mihályi a dăruit pentru fondul unui convict în Lugos o poliță de 5250 fl. cu care sumă e asigurat, promițând a plăti regulat premiile.

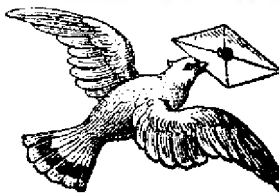
Voce română în dieta Ungariei. La discuția asupra proiectului de lege despre curțile cu jurați, deputatul dr. Nicolae Șerban a propus să se pună în lege, ca în părțile locuite de Români jurații să știe vorbi românește. Propunerea a fost respinsă.

Biserica catolică la Sinaia. Cetim în diare că Maj. Sa împăratul și regele Francisc Iosif a dăruit 25.000 fl. pentru construirea unei biserici catolice la Sinaia, în amintirea visitei sale din toamna trecută.

Au murit: *Petru Brote*, proprietar, fost funcționar, la Reșinari, în etate de 68 ani; *Ioan Șandru*, senator la magistratul din Sighișoara, în etate de 61 ani; *Iosif Crișan*, avocat din Abrud, la Sibiu.

Rectificare. În nr. trecut s'au străcurat următoarele greșeli de tipar în studiul despre Ibsen pag. 218 rândul 8, în loc de „il” — „el”; pag. 218 rândul 17, în loc de „negustor de luminări” — „negustor de lemnații”; pag. 218 rândul 37 în loc de „farmacia lui G.” — „farmacia din G.”; pag. 219 nota 2 în loc de „Frseken J.” — „Froeken J.”

Poșta redacției.

Dni Haridamb G. Lecca. Surprinderea ne-a încântat. Ve mulțumim. În nr. viitor.

Bihuc. Articolul a sosit, dar mai de grabă de 4—5 luni nu-l putem publica, având la dispoziție altele multe primite mai de mult. Încât pentru ștergere, noi vom usă de dreptul nostru și în viitor. căci afară de răspundabilitatea autorului, avem și noi partea noastră de răspundere față de publicul celitor. Numai cu condiția aceasta ne putem angaja la publicare.

Ely. Regretăm că nu putem întrebuiță nici una din cele trimise.

Iuliu P. V. in B. A cui e poesia alăturată? Idila cât mai curent. Dar cealalte diare?

Seghediu. Poate în nr. viitor, de cumva ne va îngădui locul. Avem atâta material de publicat și nu dispunem decât de o sală și jumătate.

Călimdarul săptămânei.

Duminica Orbului Ev. dela Ioan c. 9. gl. 5, a inv 8.

Ziua sept.	Călimdarul vechiu	Călimd. nou	Sorele.
Duminică 18	Mart. Teodot	30 Ferdinand	3 32 7 54
Luni 19	S. Mart. Patrichie	31 Petronella	3 31 7 53
Marți 20	Mart. Talaleu	1 <i>Luniv</i> Grațian	3 31 7 55
Mercuri 21	(†) <i>Const. și Elena</i>	2 Erasmus	3 30 7 56
Joi 22	(f) <i>Înălț. Dni</i>	3 Clotildis	3 23 7 57
Vineri 23	Păr. Mihail	4 Quirinus	3 28 7 58
Sâmbătă 24	Păr. Simeon	5 Benifaciuz	3 28 7 59

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULCAN.** (STRADA ALDÁS NR. 296 b.)

CU TIPARUL LUI IOSIF LÂNG IN ORADEA-MARE.